

**BJUVS
KOMMUN**

**Biblioteksplan för
Bjuvs kommun
2020-2023**

Biblioteksplan 2020-2023 för Bjuvs kommun

Innehållsförteckning

1. Inledning
2. Folkbibliotek
3. Skolbibliotek
4. Ansvar och uppföljning
5. Bilagor

1. Inledning

1.1 Bakgrund

En biblioteksplan är ett lagstadgat styrdokument som varje kommun ska ha. Syftet är att ta tillvara och utveckla kommunens biblioteksresurser.

Biblioteksplan 2020-2023 gäller de kommunalt finansierade biblioteken, det vill säga såväl folkbibliotek som skolbibliotek.

I bibliotekslagen betonas bibliotekens betydelse för det demokratiska samhällets utveckling och den grundläggande roll de spelar för fri tillgång till information, kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning.

Biblioteken ska vara tillgängliga för alla och anpassade till användarnas behov.

Biblioteken ska främja läsning och tillgång till litteratur. Biblioteken ska ägna särskild uppmärksamhet åt de prioriterade grupperna: barn och unga, personer med funktionsnedsättning, de nationella minoriteterna och personer med annat modersmål än svenska.

Folkbiblioteken ska också verka för ökad digital kompetens hos allmänheten. Detta för att man på ett likvärdigt sätt ska ha möjlighet till kunskapsinhämtning, lärande och ökad delaktighet i samhället.

Enligt lagen ska biblioteken avgiftsfritt tillhandahålla litteratur oavsett publiceringsform. De ska även tillhandahålla information, upplysning och utbildning samt kulturell verksamhet i övrigt.

1.2 Styrdokument

Bibliotekslagen

Skollagen

Regional biblioteksplan 2017-2020

Verksamhetsplan 2017-2019, Bibliotek Familjen Helsingborg

Vision Bjuv 2030

1.3 Omvärldsfaktorer

Folkbiblioteken har i uppgift att värna om demokrati och yttrandefrihet, arbeta med läsfrämjande, ge alla möjlighet att ta del av kultur, kunskap och information på en fri och neutral mötesplats. Det livslånga lärandet är en självklarhet, detta gäller såväl det formella som informella lärandet.

Den allt mer rörliga omvärlden gör att vi behöver ha en allt större beredskap att möta

behov från människor från andra kulturer. Den allt snabbare digitaliseringstakten ställer stora krav på den enskilda individen. Där är biblioteken för många en självklar plats att vända sig till.

Biblioteket som mötesplats utgör därför med sina samlingar, sina IT-resurser och den samlade kompetensen hos personalen en viktig informations- och kunskapsresurs för invånarna i kommunen.

2. Folkbibliotek

2.1 Nuläge

2.1.1 Biblioteksorganisationen i Bjuv

Folkbibliotek finns i Bjuv, Billesholm och Ekeby. Biblioteket i Ekeby är ett integrerat folk- och skolbibliotek. Biblioteket i Billesholm är sedan 2018 meröppet. Det innebär att invånarna har tillgång till bibliotekslokalen även utanför ordinarie öppethållande. Sedan 2012 är biblioteken i Bjuv en del av Bibliotek Familjen Helsingborg. I samarbetet ingår elva kommuner: Helsingborg, Landskrona, Ängelholm, Båstad, Klippan, Perstorp, Örkelljunga, Svalöv, Höganäs, Åstorp och Bjuv. Som användare av Bibliotek Familjen Helsingborg har man tillgång till hela det gemensamma beståndet och kan låna, lämna och beställa på alla 55 biblioteken. Samarbetet ger en ökad service till våra invånare. Genom samarbetet stärks bibliotekens utvecklingsmöjligheter.

2.2 Biblioteksplan för folkbibliotek

2.2.1 Bibliotek för alla - det tillgängliga biblioteket

Det är viktigt att tillgänglighetsaspekten genomsyrar hela vår verksamhet. Både vad gäller lokaler, öppettider, medieformat och tillgång till information. Alla invånare ska oavsett ålder, kön, etnicitet med mera ha tillgång till bibliotek.

Biblioteket ska vara en mötesplats med ett allsidigt utbud för kommunens invånare. Vår programverksamhet är bred, kostnadsfri och öppen för alla.

Vi arbetar med tillgänglighet på flera områden. Särskild uppmärksamhet riktar vi mot personer med särskilda behov samt personer med annat modersmål än svenska.

Vi använder oss av uppsökande verksamhet för att nå dem som beroende av ålder och/eller funktionsnedsättning inte kan ta sig till biblioteket.

Vi erbjuder stöd och inspiration till personal inom vård och omsorg.

Biblioteket erbjuder digital nedladdning eller direktnedladdning av talböcker för låntagare med läshinder.

Genom samarbetet Bibliotek Familjen Helsingborg tillgängliggörs ett stort medieutbud genom ett välfungerande och miljöanpassat distributionssystem.

Samarbetet är övergripande, pågående och under ständig utveckling.

Det är viktigt att biblioteket följer med i teknikutvecklingen och medverkar till att öka den digitala inkluderingen. Samarbetet Bibliotek Familjen Helsingborg innebär att vi kan garantera invånarna en bra standard på digitala tjänster.

Utvecklingsområden för det tillgängliga biblioteket

- Mångspråkiga medier är en viktig del av bibliotekets utbud. För att tillgodose de behov som finns i kommunen ska samverkan ske mellan flera olika aktörer, såväl inom kommunen som över kommungränserna.
- Biblioteket ska arbeta för att i högre utsträckning fungera som en arena och självklar mötesplats för kommunala verksamheter och invånare i alla åldrar.
- Den fysiska tillgängligheten till biblioteken i Ekeby och Bjuv.
- För att nå alla ska biblioteket möta invånarna inte bara i de fysiska lokalerna utan även på de digitala mötesplatserna och på andra platser där människor befinner sig.

2.2.2 Läsfrämjande

Att man kan läsa och förstå vad man läser är en viktig demokratifråga.

Det läsfrämjande arbetet innefattar alla men barn och unga är en prioriterad målgrupp. Vår uppgift är att arbeta med språkutveckling, att främja läsning och att vara ett stöd i sökandet efter kunskap och kreativt tänkande.

I Bjuv arbetar vi utifrån Läslustplanen, vilken reglerar hur bibliotekens läsfrämjande arbete gentemot barn och unga bedrivs mot förskola och skola. Genom Läslustplanen säkerställer vi att alla barn och unga i kommunen nås av läsfrämjande insatser och exempelvis stimulerande möten med författare.

Förskolorna i kommunen är en viktig samarbetspartner när det gäller att nå de yngre barnen. Biblioteket samarbetar med verksamheter i kommunen som vänder sig till barn och unga men också till föräldrar, exempelvis BVC och Familjecentralerna. Biblioteket fungerar som social mötesplats för barn och unga.

Alla ska ha möjlighet att läsa på sina villkor. Detta gäller såväl barn och unga som vuxna. Tillgänglig läsning innebär att det finns flera sätt att ta till sig text på. Tillgängliga medier ger fler chanser att bli delaktiga i samhället. Alla kanske inte tycker om att läsa, men alla ska få möjligheten att ta till sig böcker, nyheter och samhällsinformation på det sätt som passar dem.

Utvecklingsområden för läsfrämjande

- Vi ska hitta fler vägar för att nå barn och unga på deras fritid, via deras självvalda platser, både i det fysiska rummet och det virtuella. Detta som en del i det läsfrämjande arbetet men även för att utveckla biblioteket som mötesplats för dessa grupper.
- Vi ska utveckla arbetet med mångspråkig litteratur i samråd med förskola och skola.
- Vi vill främja invånarnas livskvalitet genom att möjliggöra mötet med litteraturen.
- Vi vill öka kunskapen om tillgängliga medier både internt och externt.

2.2.3 Fri åsiktsbildning och fri tillgång till information och kunskap

Ett av bibliotekens uppdrag, kanske det viktigaste, är demokratiuppdraget. Biblioteken ska bidra till det demokratiska samhällets utveckling. Detta görs genom kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning. För att kunna ta del av all information, vara källkritisk och vara en ansvarstagande invånare ställs det stora krav på kunskap. Biblioteket ska vara ett stöd vid såväl självstudier som formell utbildning på alla nivåer.

Digital delaktighet och kompetens är en förutsättning för ett demokratiskt samhälle.

Utvecklingsområden för fri åsiktsbildning och fri tillgång till information och kunskap

- Vi ska utveckla samarbetet med skolorna.
- Vi ska utveckla samarbetet med kommunens vuxenutbildningar.
- Vi ska arbeta för att öka den digitala inkluderingen.

2.2.4 Biblioteket som samarbetspartner

Det är viktigt att det finns utrymme för samarbetsprojekt och utvecklingsinitiativ i vår verksamhet. Lyckade projekt kan finna en plats i den ordinarie verksamheten. Det kan även handla om projekt som tillför ny kunskap och skapar ett kreativt klimat för utvecklingsarbete.

Utvecklingsområden för biblioteket som samarbetspartner

- Vi ska vara lyhörda för samarbetspartners, både internt inom kommunens verksamheter och externa aktörer.
- Vi ska arbeta för att vara en kreativ skapande miljö.
- Vi ska ta hänsyn till framtida behov och utveckla verksamheten i nära samarbete med Bjuvs kommuns invånare, andra kommunala verksamheter, näringsliv, organisationer samt Bibliotek Familjen Helsingborg.

3. Skolbibliotek

3.1 Nuläge

Skolbibliotek finns på kommunens alla grundskolor.

3.2 Biblioteksplan för skolbibliotek

3.2.1 Läsfrämjande

God läsförmåga och ett väl utvecklat språk är betydelsefullt för livskvaliteten, för identitetsskapandet och utgör grunden för fortsatt lärande. Viktigt är samtal kring texter, muntligt berättande och återberättande genom olika kreativa uttryck.

3.2.2 Informationskompetens

Informationskompetens är ett begrepp som i stor utsträckning används inom biblioteks- och informationsvetenskapen idag. I begreppet ingår följande förmågor:

- Att kunna formulera sitt informationsbehov
- Att söka fram information
- Att välja och välja bort information
- Att kritiskt granska sina källor
- Att använda den information som tagits fram

Det ingår i skolans uppdrag att stödja elevens utveckling av sin informationskompetens. I detta arbete kan och bör skolbiblioteket vara en pedagogisk resurs att tillgå.

3.2.3 Skolbibliotekets rum

Skolbiblioteket är en plats som många elever väljer att vara på under sina raster. Det är även en plats som elever och lärare med jämna mellanrum besöker under lektionstid, för att låna eller titta på en utställning. För att fortsätta vara en plats värd att besöka behöver inte bara mediebeståndet vara tilltalande, utan även den fysiska miljön behöver vara inbjudande och under utveckling.

4. Ansvar och uppföljning

4.1 Utvärdering och revidering

Planens giltighet 2020-2023.

Biblioteksplanen ska utvärderas och revideras i samverkan med kultur- och fritidsnämnden.